

LÁTSZAT ÉS VALÓSÁG

Senki el ne ítéljen titeket ételért és italért, ünnep, újhold vagy szombat miatt. Hiszen ezek csak árnyékai az eljövendő Krisztusnak, aki a valóság. Ne vegye el tőletek a versenydíjat az, aki alázatoskodásban és angyalok iránti tiszteletben tetszeleg, látomásaival foglalkozik, saját bölcsességétől ok nélkül felfuvalkodik, de nem ragaszkodik a Főhöz: pedig Ő tartja össze az egész testet inak és izületek segítségével, és az Óáltala növekszik az Isten szerinti növekedéssel.

Ha tehát Krisztussal meghaltatok a világ elemei számára, miért terhelitek magatokat olyan kötöttségekkel, amelyek csak az e világ szerint élőkre kötelezők: "Ne nyúlj hozzá, ne izleld meg, ne is érintsd!" Azokról van itt szó, amik arra valók, hogy elfogyasztva megsemmisüljenek. Ezek csupán emberi parancsok és rendelkezések. Ezeknek a megtartása a bölcsesség látszatát kelti ugyan a magunk csinálta kegyeskedés, az alázatoskodás és a test sanyargatása által, valójában azonban semmi értéke és haszna nincs, mert öntelt felfuvalkodottsághoz vezet. Kol. 2,16-23

Első hallásra érthető, hogy nem egészen világosak a Szentírásnak ezek a szakaszai azok előtt, akik behatóan még nem foglalkoztak ilyen szövegekkel: ünnep, újhold, angyalok tisztelése, látomásokkal való bíbelődés. Ugyanakkor valami test, ami növekszik, amit összetart a Fő - miről van itt szó? Mi hasznunk abból, hogy ha a Bibliának ezeket a részleteit is elemezzük?

Ha azonban belemélyedünk és többször egyre lassabban elolvassuk ezt a szakaszt is, akkor világossá lesz, hogy két kulcsfogalom köré csoportosítja Pál azt, amit itt elmond: látszat és valóság. Azt mondja: vannak, akik a látszatra törekszenek és ebből semmi hasznuk, mert ennek semmi értéke. De vannak, akik ragaszkodnak Krisztushoz, aki a Fő, a benne hívőknek mint egy testnek a feje, és ezeknek a lelki életében valóságos és folyamatos növekedés és gyarapodás látható.

Kik voltak azok, akik a látszatra törekedtek?

Azok, akik megzavarták a kolosséi keresztyének életét. Ők azt tanították, hogy úgy lesz valaki lelkiekben gazdagabb, és úgy nőhet a többiek feje fölé (figyeljük meg, ez volt a céljuk, Jézus ilyen célt nem jelölt meg soha), úgy érezheti többnek magát, mint az átlag, ha teljesít bizonyos előírásokat, illetve lemond bizonyos élvezetekről. Ezt meg azt ne egyél, ne igyál, és akkor érezd magad vallásosabbnak, többnek, mint az, aki megeszti, megissza. Átírták a naptárt, telerakták ünnepekkel, ezért van itt a hosszú felsorolás: ünnep, újhold, szombat - a szombatot sem lehetett akárhogy megtartani, hanem bizonyos kicsinyes előírások szerint. S aki ezt megtartja, az megint többnek érezheti magát. Hízik a büszkesége, a vallásos gögje, többnek érezheti magát, mint az átlag.

Ezek az emberek tehát a saját teljesítményeikre építettek. Ezeket akarták felmutatni Istennek, és úgy gondolkoztak, hogy ezekért nekik jár valami Istentől. Ők érték el az eredményeket, ők szolgáltak rá Isten áldására, ők kezdeményeztek. Istent mintegy kényszerhelyzetbe hozzák, hogy kénytelen ezek után jutalmat adni nekik. Ők megregulázzák magukat, és akkor lássa meg ezt Isten és jutalmazza valami módon. Ugyanakkor hitéletükben semmiféle fogható tényszerű, tapasztalható növekedés nincs. Róluk írja Pál apostol Timóteusnak azt, hogy megvan náluk a kegyesség látszata, de annak erejét megtagadták. A kegyesség szó a Bibliában azt jelenti: istenfélelem. Tanulságos, hogy mi a Biblián kívüli profán jelentése ennek a görög szónak. Azt jelenti: valakit előre engedni és követni. Tehát valakivel egyszerre érkezem egy keskeny ajtóhoz, én visszalépek, mert tisztelem őt és azt mondom: tessék parancsolni befáradni, viszont utána megyek, követem őt, mert bízom abban, hogy jó helyre megy és én is oda szeretnék megérkezni. Rendkívül szemléletesen kifejezi ez a kegyességnek, vagy istenfélelem bibliai jelentéstartalmát. Az a kegyes ember, aki ismeri Jézust, mindig előreengedi, mert feltétlenül tiszteli, nem maga után hívja, hogy jöjjön és segítsen meg a vállalkozásomban, utána viszont követi, mert reá bízta magát, és oda akar megérkezni, ahova az ő Ura vezet. Azt mondja Pál, hogy ez az igazi kegyesség.

Van a magunk formálta kegyeskedés, ami meg ennek a fordítottja.

Jézus erről világosan tanít. A farizeusi kegyességet tipikusan az jellemezte, hogy kicsinyes előírások tömkelegét igyekeztek betartani és betartatni másokkal is. Mivel részben sikerült betartaniuk, ezért egyre büszkébbek lettek. Többre tartották magukat másoknál, és jellemezte őket ez az öntelt felfuvalkodottság, amiről itt alapigénkben olvastunk.

Ebben az igeszakaszban Pál apostol arra biztatja a gyülekezetet, hogy hagyjátok ezeket. Mondjanak, amit akarnak. Ők hadd akarjanak látszani, ti ne látszani akarjatok, hanem lenni. Ne kegyesnek látszani, hanem legyetek igazán istenfélők. Ne vidámnak látszani, hanem legyen bennetek a Krisztus öröme. Ne tisztának lássék a ti életek, hanem legyetek tiszták belül - nem kívül, hogy lássák az emberek, hanem a szívetek legyen tiszta. Isten tudniillik mindig ezt ígéri nekünk. Sehol sincs olyan, hogy Isten javítgatni, foltozgatni akarja az elrontott életünket. Ő azt mondja mind az Ó-, mind az Újszövetség erről szóló igéiben, hogy új szívet ad nekünk. Kicseréli az egész belső világunkat. Ebből az új szívből újfajta gondolatok és cselekedetek származnak, és akkor valódi kegyesség és valóban szent élet következik belőle, nem pedig ilyen magunk formálta kegyeskedés, amelyik a bölcsesség látszatát kelti ugyan, de semmi értéke és haszna nincs.

Amikor Jézus erről a kérdésről beszél, akkor lényegében azt tanítja, hogy az igazi szentség nem kívülről befelé hat, hanem belülről kifelé. Megszakadhatok, cselekedhetem akármit, különböző vallásos teljesítményeket felmutathatok, ha ennek az a célja, hogy lássák az

emberek, attól nem leszek szent, hanem ha belül ez a szívcsere bekövetkezik. Ha Jézus Krisztus valóban ott él a hit által valakiben, akkor annak a külsején, a viselkedésén, tekintetén, mozdulatain is kiábrázolódik a Krisztus. Jézus erre az életre hív minket. Nem külsőleg akar tatarozgatni, kozmetikázni, hanem ezt a belső nagy változást kínálja fel.

Mi az igazi kegyességnek, ami nemcsak kegyeskedésnek látszik, a lényege? Éppen az élő Jézussal való egészen személyes kapcsolat. Ez a vele való hit általi közösség. Az, amiről Ő olyan sokszor beszélt, hogy a benne hívő együtt él Ővele. Annnyira együtt, hogy ezt a kettős kötődést hangsúlyozza Jézus: maradatok énbennem, én pedig tibennetek. A hívő mintegy elrejtőzik Őbenne, s ugyanakkor magában hordja azt a Krisztust, aki Szentlelke által a benne hívőkben ott lakozik.

Ezek az emberek nem akarnak már teljesíteni semmit, mert nem akarnak semmit ennek fejében Istentől kapni. Nincs mit kapniuk. Krisztusban mindent megkapott a hívő. Ezért a mindenért hálás, ezzel boldogan él, és ezzel boldogan szolgál másoknak. Ez jellemzi az újjászületett embereket. Örülök annak a sok mindennek, amit kaptam tőle, szívesen megosztom másokkal, és közben egyfolytában tele van a szívem hálával. Mivel annak az Istennek, akitől kaptam, nem tudom viszonzni, neki nincs szüksége semmire, mit adhatnék neki, így amit tőle kaptam, azt szívesen továbbadom másoknak. Az Isten iránti hálám a felebarátaim iránti szeretetben valósul meg. Ez a valóságos keresztyén élet. Nemcsak annak látszik, hanem ezt tetten is lehet élni.

Az ilyen ember mindenre kész Jézusért. De nem azért, hogy kapjon tőle valamit, ahogy latinul mondják: do ut des (adok, hogy adj), mert már mindent megkaptam tőle. Mivel mindent megkaptam, ezért hálából én is kész vagyok Őerte bármit megtenni, mégpedig önként, örömmel, nem kényszerből, nem számításból, hogy megéri-e, elég-e már, ki kell-e még pótolni valamivel - nem kell pótolgatni semmit. A teljes gazdagság az enyém, én meg mindenestől odaszántam magamat neki. Ezt nem értették ezek a Kolossében tevékenykedő tévtanítók, és erre bátorítja Pál apostol itt a gyülekezetet.

Ez nem azt jelenti, hogy az így újjászületett, Krisztusnak szolgáló ember nem él fegyelmezett életet. Sőt sokszor nem gyakorolja az önmegtagadást, nem mond le sok mindentről Krisztusért. De nem azért, hogy kapjon tőle valamit, hanem azért, mert szeretne jobban szolgálni neki. És ez a hívőnek is öröm, ha hűségesebben és jobban szolgálhat.

A böjtnek egyfajta változatáról is beszél ez az ige. Isten gyermekeit jellemzi a böjt. Sok mindentről lemondunk, de önként, magunktól, boldogan, és nem azért, hogy valamit elérjünk ezzel Istennél, mert nincs mit elérni. Mindent odaadott nekünk. Úgy szerette ezt a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát odaadta. És aki az Ő egyszülött Fiának nem kedvezett, hogyne ajándékozna vele együtt mindent minekünk. Nincs itt már mit elérni, de van mit

megköszönni. Még van lehetőségünk neki szolgálni. A hívő pedig ezt a szolgálatot szeretné egyre jobban végezni. És ha ebben segíti az, hogy valamiről lemond, akkor örömmel böjttől.

Az igazi kegyességet tehát az jellemzi, hogy szabadon, örvendezve, Krisztusra nézve éli a maga életét a hívő. Nem foglalkozik mellékes kérdésekkel, látomásaival - ahogy itt olvastuk. Nem foglalkozik mellékalakokkal, angyalok tisztelésével - ez is rögeszméjük volt ezeknek a tévtanítóknak. Hiszen a világmindenség Urával került egészen közeli kapcsolatba. A mindenható Isten gyermekévé lett. Nem pályázik ő emberek dicséretére. Megkapta a legnagyobb méltóságot: Isten gyermeke. Nem ő akar nagy lenni, mások feje fölé nőni, hanem Isten dicsőségét keresi mindig, és Őt akarja nagyvá tenni mások előtt is.

Ezzel szemben a törvényeskedő, kegyeskedő, látszat vallásosságot produkáló embert az jellemzi, hogy megdolgozik, és utána várja a jutalmat. Neki valami jár Istentől. Vagyis Isten tartozik neki - így gondolja. Ő megtette a magáét, még annál többet is, és akkor most Isten következik. Isten tartozik neki. Teljesen Biblia ellenes gondolat. Az igazi kegyességet az jellemzi, hogy Isten minden érdemem nélkül elhalmozott ajándékokkal, és eladósított engem. Én az Ő boldog adósa vagyok. Úgy törlesztek, hogy a tőle kapott értékekkel másoknak szolgálom. Senki nem kényszerít rá, senki nem fogja megfizetni. Sokszor meg sem köszönik. Néha bolondnak néznek miatta, még hátratételt is szenvedhetek, de akkor is véremmé vált, mert ez az új természet jellemvonása: adni, adni, adni. Pontosabban: továbbadni, továbbadni abból, amit én is úgy kaptam.

Ez a nagy különbség a kétféle gondolkodás között. Az előbbi maga veszi kezébe dolgainak az intézését, még az üdvösségének a dolgát is. Én rászolgálom, és Isten adja nekem jutalmul az üdvösséget. Az utóbbi egyszer és mindenkorra Isten kezébe tette le az életét, és azt akarja, hogy Isten használja őt arra, amire jónak látja. Nem kell szabályokat felállítani és betartani, elég az: szeresd az Urat teljes szívedből, szeresd a másikat úgy, mint magadat, és minden szabály nélkül fogod tudni, hogy adott esetben mit kell tenni. Ez nehezebb bizonyos értelemben, mert lehet, hogy könnyebb lenne, ha elő van írva. Viszont, ha elkezdjük előírni, az egyrészt szálnalmas vállalkozás, sokkal szegényesebb az emberi kapcsolat úgy, mint a szeretet jegyében, másrészt vég nélkül kell bővíteni, mert felsorolhatatlanul sokféle helyzetbe kerülünk. Tehát valóban értelmetlen és haszontalan, ahogy itt olvastuk.

Aki látszani akar, az nem tud fejlődni, mert az egyrészt azzal van elfoglalva, hogy egyre többnek látszódjék, másrészt egyre jobban meg lesz győződve, hogy ő már így is több mint a többi, netalán már elérte a csúcst, és nincs hova fejlődni. Aki viszont megtanul Isten kegyelméből élni, és komolyan veszi, hogy naponta rászorulunk újra és újra az Ő kegyelmére, arról azt

mondja alapigénk ezzel a szép kifejezéssel: Krisztus által növekszik az Isten szerinti növekedéssel.

Milyen az Isten szerinti növekedés? Olyan, hogy minél gazdagabbá tesz Isten, annál alázatosabb leszek. Minél többet ad, annál többet adok tovább másoknak. Miközben sokat adok tovább másoknak, Isten még gazdagabban pótolja. Ebből lesz az élő kapcsolat és az igazi szolgálát.

Melyik jellemez minket? Ma semmi mást nem szeretnék kiemelni ebből az igéből, csak ezt: látszat vagy valóság? Mi jellemzi a beállítottságunkat, gondolkozásunkat, életgyakorlatunkat, hitéletünket, kegyességünket? Mindnyájunkat kísért ez, mert benne van a vallásos közgondolkodásban: teljesíteni. Valamit mutassak fel Istennek. Valamivel nekem is hozzá kell járulnom az üdvösségemhez. A Biblia radikálisan tanítja, hogy mi csak azzal tudunk hozzájárulni, hogy rászorulunk. Hogy a bűneinket szaporítjuk, és egyre jobban rászorulunk Isten bűnbocsátó kegyelmére. Egyébként semmit nem tudunk tenni annak érdekében, hogy a múltunk tiszta legyen, és tiszta lappal induljunk. "Kegyelemből van a ti üdvösségetek a hit által, és ez nem töletek van: Isten ajándéka ez, nem cselekedetekért, hogy senki se dicsekedjék." (Ef 2,8-9). Ezt mindenkinek szó szerint kellene tudnia. Ezt komolyan kell vennünk, mert semmivel nem tudunk hozzájárulni. Csodálkozva, hálásan elfogadhatjuk Isten ajándékát, és ez az Ő hittel elfogadott kegyelme dolgozik, munkálkodik bennünk. Átalakít, és valóságosan kiábrázolódnak az ilyen újjászületett emberen Jézus Krisztusnak a vonásai. Ámen.

1848. március 15

A Magyar Országgyűlés 1991-es határozata értelmében március 15-e az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc kezdetének, a modern parlamentáris Magyarország megszületésének napja és a Magyar Köztársaság nemzeti ünnepe.

A forradalom kitörésének történelmi előzményei

Az 1830-as évektől a magyar reformtörekvések legfontosabb színtere a pozsonyi országgyűlés volt, amely még a rendi társadalom szabályai szerint működött. A modernizációs törekvéseket megjelenítő javaslatok a megyei követekből álló alsóházban születtek, amit a felsőháznak is támogatnia kellett, hogy az uralkodó elé kerülhessenek, s csak uralkodói szentesítéssel váltak törvénnyé.

Míg az 1843-44-es országgyűlésen többségben voltak a konzervatívok és a nyelvkérdésen kívül más pontban nem tudtak újítást hozni, addig az 1847-48-as nevezetes pozsonyi országgyűlés már jelentős reform törvénytervezetekkel indította el a fejlődés útját. Az országgyűlést V. Ferdinánd király (1835-1848) magyar beszéddel nyitotta meg. A nemesi

rendek önként mondtak le az adómentesség kiváltságáról és eltörölték az ősiség törvényt, továbbá kimondták az örökváltságot (a jobbágyság felszabadult a földesúri terhek alól).

1848 első hónapjaiban Európa számos nagyvárosában forradalmak törtek ki: Palermo, január. 12; Bécs, március. 13; Berlin, március. 18.

Ez kedvező körülményeket teremtett ahhoz, hogy a magyarországi reformelképzelések törvényes úton megvalósuljanak. Kossuth a parlament küldöttségével 1848. március 15-én Bécsbe utazott, hogy az országgyűlés által megszavazott követeléseket elfogadtassák az uralkodóval.

Ugyanazon a napon egy kis létszámú, főleg írókból, költőkből álló értelmiségi csoport, a "márciusi ifjak", Petőfi és társai reggel kilenckor a Pilvax kávéházból az egyetemre mentek, ahol az ifjúság csatlakozott hozzájuk. Először az orvosokhoz, majd a mérnökökhöz, utána a jogászokhoz vonultak.

Tíz órakor lefoglalták a Landerer-nyomdát. A cenzor engedélye nélkül nyomtatták ki követeléseiket, a 12 pontot és Petőfi versét, a Nemzeti dalt.

A 12 pont:

- „1. *Kívánjuk a sajtó szabadságát, a censura eltörlését.*
2. *Felelős minisztériumot Buda-Pesten.*
3. *Évenkénti országgyűlést Pesten.*
4. *Törvény előtti egyenlőséget polgári és vallási tekintetben.*
5. *Nemzeti őrsereg.*
6. *Közös teherviselés.*
7. *Úrbéri viszonyok megszüntetése.*
8. *Esküdtszék képviselőlet egyenlőség alapján.*
9. *Nemzeti Bank.*
10. *A katonaság esküdjék meg az alkotmányra, magyar katonáinkat ne vigyék külföldre, a külföldieket vigyék el tőlünk.*
11. *A politikai statusfogyók szabadon bocsáttassanak.*
12. *Unio.*”

Tizenegy órakor kezdték osztogatni a szabad sajtó első példányait, kézzel kézre adogatták a forradalmi röplapokat..

Az eső ellenére délután három órakor tízezer ember gyűlt össze a Nemzeti Múzeum előtti téren. Jókai felolvasta a 12 pontot, elszavalták a Nemzeti dalt.

Ezt követően a tömeg a városháza elé vonult. A városi tanács vezetői aláírták a fiatalok követeléseit. Megválasztották a Közbátorsági Bizottmányt, melynek a tagjai a márciusi fiatalok és megyei, városi vezetők lettek. A helytartótanács fegyverbe állította a katonákat. Az összecsapás azonban elmaradt.

Délután öt órakor kiszabadították Táncsics Mihályt a börtönből, a kocsit elmagukat fogták be a fiatalok, így vitték végig a városon.

Este Petőfi elszavalta a Nemzeti dalt és előadták a Bánk bánt.

A március 13-ai bécsi és a 15-i pesti forradalom hatására a bécsi udvar kénytelen volt az országgyűlés követeléseit elfogadni és ezekből törvényeket alkotni. A törvények tartalmazták a "12 pont" legfontosabb követeléseit. Ezáltal a békés átalakulás végbement. Gróf Batthyány Lajos (1806-1849) vezetésével létrejött az első független, az országgyűlésnek felelős magyar kormány.

A miniszterek többsége a kor reform-politikusai közül kerültek ki, így helyet kapott a kormányban Széchenyi és Kossuth is.

A II. világháború utáni magyarországi kommunista rendszer nem tartotta nemzeti ünnepének. Az 1950-es években "szocreál" demonstrációkat tartottak, s 1848-1849-es eszmékhez az internacionalizmust, a "világforradalmat" igyekeztek hozzákapcsolni. Az 1960-as évektől "diákünnep" változtatták, "forradalmi ifjúsági napok" elnevezéssel összemosták március 15-ét olyan napokkal, olyan kommunista évfordulókkal, amelyeknek semmi közük nem volt a márciusi ifjúsághoz. Akik e jeles nap eseményeihez méltóan akartak ünnepelni, azokra nem ritkán rendőri gumibot várt. Az 1980-as évek végén rendőrök sorfalai között tízezres tömegek ünnepelhetek méltósággal.

Március 15-e eszméjét a magyar történelemben a különböző politikai erők sokszor próbálták meghamisítani és aktuálpolitikai célokból kihasználni, mi több, kisajátítani. Akadtak azonban ellenpéldák is. Ilyen volt az 1956-os forradalom, amikor október 23-án a szabadságot és függetlenséget követelő fiatalok, a tömegek március 15-e eszméjét, a "márciusi ifjak" követeléseinek jó részét ismételték meg.

„Ezernyolcszáznegyvennyolc, te csillag,

Te a népek hajnalcsillaga!...

Megvirradt, fölbreedt a föld, fut

A hajnaltól a nagy éjszaka.

Piros arccal

Jött e hajnal,

Piros arca vad sugára

Komor fényt vet a világra;

E pirulás: vér, harag és szégyen

A fölbreedt nemzetek szemében.”

Petőfi Sándor

MÁRCIUS ÖRÖK

Kérdezzünk meg száz magyart itt vagy a világ bármely részén, hogy melyik a magyarság legnagyobb nemzeti ünnepe! Legalább kilencvenkilenc gondolkodás nélkül fogja rávágni: március 15-e. Szép dolog ez! Az ünnep

tehát minden magyaré, minden rendszer, a legkülönbözőbb politikai irányzatok, mozgalmak és pártok, a legkülönbözőbb gondolkodású emberek vallják magukénak. Persze, azt is kijelenti mindegyik: március 15-e szellemének ő, csakis ő az egyetlen igazi örököse. Jól példázzák ezt a dualizmus korától 1990-ig terjedő időszakból válogatott szemelvényeink.

A szabadságharc leverése után betiltották ezt az ünnepet. Amikor 1860. március 15-én a fiatalok az utcára vonultak, hogy megkoszorúzzák a vértanúk sírját, a katonaság közéjük lőtt, többen megsebesültek, egyikük belehalt sérülésébe. További hét évig az ifjúság szabadban tartott összejöveteleken emlékezett Petőfi napjára.

A kiegyezés után már nem volt tilos a megemlékezés, de illojálisnak tartatott, sértette az uralkodó ház érzékenységét. Így érkezett el 1848 ötvenedik évfordulója. Szó nélkül elmenni mellette képtelenség volt, de manipulálni annál inkább lehetett. A hivatalos Magyarország ünnepelt. „... *Az lesz a nagy nap, amikor március 15-én és mindazokon a napokon, amelyeken a nemzet ünnepel, az ünneplők élén a magyar király tartja a háromszínű zászlót. A nemzeti érzület legfőbb szimbóluma a korona, első bajnoka, aki a koronát viseli. A költő nemhiába mondta: a legelső magyar ember a király... És amitől minden magyar ember szeme könnybe lábad, amiért éjben megremeg minden magyar emberben a lélek: attól ne ragyogjon tündöklőbb tűzben, ne égjen túlvilágibb fényvel Szent István koronáján a drágakő?*” (BUDAPESTI HÍRLAP, 1898. MÁRCIUS 15.)

A megalégedettséget és megbékélést hirdető ünnepi szónokokkal szemben más hangot ütöttek meg a szociáldemokraták: „...*Azért vonultunk ki Petőfi szobra elé, mert szégyenkezve tapasztaltuk, hogy miként becstelentik meg Petőfi emlékét azon nyárspolgár lelkek, akik minden március 15-én összegyűlnek szobra előtt... Kivonultunk Petőfi szobra elé, hogy megmutassuk, mi szerint mi vagyunk azok, akikben Petőfi szelleme tovább él mindaddig, amíg győzedelmeskedni [nem] fog...*” (NÉPSZAVA, 1899. MÁRCIUS 17.)

1919

A dualista rendszer összeomlott. Romjain új örökösök léptek fel: „*A diadalmas forradalom első márciusi ünnepe ünnep az ünnepek között, az idők végéig piros betűs napja a magyar historia ünnepszegény kalendáriumának. Amiről hetven év előtt álmodott az ország, az ma kivívott kincsünk, elrabolható vagyunk: szabadok vagyunk. Március 15-e többé nem óvatos és ártalmatlan politikai tüntetés Petőfi szobra előtt, afféle félig tiltott, félig megengedett és az illendőség korlátai közé beszorított »emlékezzünk régiekről« - de ne nagyon, csak annyira, amennyire a dinasztának és a hadseregnek kedves, hanem immár fölszabadított ünnepe a magyar népnek...*” (MAGYARORSZÁG, 1919. MÁRCIUS 15.)

Landler Jenő így beszélt a Petőfi szobornál 1919. március 16-án: „...A magyar ugaron a tavaszi szél sohasem súgta még biztatóbban proletárfülekbe, hogy »lesz még egy március«. És ha tudjuk, hogy közel az idő, amikor álmaink valóra válnak, akkor elmondhatjuk, hogy a mi munkánk nem volt hiábavaló. Ez az utolsó március, amikor arról beszélünk, hogy lesz még egy március...” (NÉPSZAVA, 1919. MÁRCIUS 18.)

1920-1945

Az ellenforradalom győzelme után az új rendszer törvénybe iktatva nemzeti ünnepé szentelte március 15-ét.

Az ország 1923-ban Petőfi születésének 100. és a március 15-ei forradalom 75. évfordulóját ünnepelte. Az ünnepi beszédekben a korigénynek megfelelően új tartalom jelentkezett. A központi ünnepségen Sipőcz Jenő, Budapest polgármestere mondott ünnepi beszédet: „...Petőfi Sándor, a nagy magyar költő, a legendás nemzeti hős, tragikus sorsú mártír születésnapjának megünneplésére jöttünk össze. E pillanatban mindenütt, túl az emberkéz alkotta határokon, mindenütt, ahol magyarok élnek a hármás halom és négy folyó magyar könnyel és vérrrel öntözött országában egységesen borulnak le halhatatlan szelleme előtt. Szelleme kiszáll a jeltelen sírból és végignéz a magyar földön és viszi mindenüvé a magyar jövőnek, a magyar feltámadásnak soha el nem múló dalait...” (MAGYARORSZÁG, 1923. MÁRCIUS 16.)

A Bajtársi Egyesületek ünnepi emlékezésén Bajcsy-Zsilinszky Endre szónokolt: „1848. március 15-e történelmi március volt, amely széttörte a rabság bilincseit. Ezt a márciusot azonban meghamisították a szószátyár hazafiak és meghamisították azok, akiknek a forradalom csak öncél volt és nem eszköz. Ezek elsikkasztották a nemzeti eszmét... Ma új honfoglalás előtt állunk. Mert mi a miénk ma? Miénk talán Budapest, vagy a Felvidék? Miénk talán a gazdasági élet, a tőzsde, az irodalom, a sajtó? Vissza kell szerezniünk mindenütt az elvesztett pozíciókat...” (MAGYARORSZÁG, 1923. MÁRCIUS 16.)

Az 1930-as évek második felében a népi írók kialakuló csoportja az agrárkérdés megoldására vállalkozott és - egy sor más demokratikus követelést is felvetve - mindinkább politikai mozgalommá vált. 1937. március 15-én bontott zászlót a Márciusi Front, amelyet a falukutató írók, baloldali egyetemisták és más antifasiszta értelmiségi csoportok hoztak létre. Tizenkét pontból álló programjukat az Egyetemi Kör múzeumkerti ünnepségén hozták nyilvánosságra, ahol a népi írók nevében Féja Géza beszélt: „1849 óta március 15-e mindig azt jelentette, hogy kiálltak és Petőfi Sándor nevében és Petőfi Sándor árnyékában hazudoztak... Ma dilettáns politikusok, dilettáns publicisták himnuszokat zengenek arról, hogy micsoda nagy áldozatot hozott a magyar nemesség, amikor előjogairól lemondott. Nos, ez a lemondás, ez a történelmi áldozat a valóságban nem

volt ilyen nagyszerű valami, mert a magyar jobbágyság csak egy töredékének adtak földet, a zsellérség, a magyar parasztság több mint fele továbbra is föld nélkül maradt. A Tiszántúlon a föld nélküli zsellérségnek száma ugyanannyi, mint 1848-ban volt. Ránk nő a német kérdés, amely ellen csak úgy lehetne védekezni, ha a Dunántúlon telepítünk, telepítünk és telepítünk. Barátaim! Ha javulást akartok, álljatok a magyar parasztság mellé, hogy a történelem követelményeit megvalósíthassa!”

1942. Folyik a második világháború. Március 15-e és a szabadságharc példája alkalmas arra is, hogy a frontra menő katonákat fellelkesítse. Kállay Miklós miniszterelnök így buzdított rádiósorozatában: „...ahogy 1848-ban először fegyvert kellett ragadnunk, éppúgy most is - mert nincs föld, nincs munka, nincs polgári jólét, míg az örök nagy ellenséget, a német, az orosz kommunizmust le nem vertük. ... Háborúba megyünk. Elől megy a márciusi fiatalság, biztosan tudom, hogy győztesen tér haza. Mire hazajön, mire vége a harcnak - nem a világsi fegyverletétel lesz a vég -, itt minden hazajövő katonát és itthonmaradottját, erre én teszek fogadalmat, nem őszirózsás forradalom, nem 1918 és 1919, hanem otthon, munka és emberi lét kell, hogy várja...” (MAGYAR NEMZET, 1942. MÁRCIUS 17.)

Ugyanakkor az e napon az újonnan alakult Magyar Történelmi Emlékbizottság által rendezett megemlékezés a Petőfi -szobornál a magyar közvélemény fokozódó háborúellenes hangulatát fejezte ki.

1945-1959

Nem tekintve a korszak első két esztendejét, a hatalomra került kommunisták úgy sajátították ki az Ünnepet, hogy az már önnön paródiájává vált.

Az országgyűlés 1948-ban törvénybe iktatta a magyar forradalom és szabadságharc jelentőségét (hogy aztán egy 1951-ben kiadott minisztertanácsi rendelettel munkanappá nyilvánítsa). A centenáriumi ünnepségsorozat március 9-én Kádár János, a kommunista párt helyettes főtitkára nyitotta meg Csepelen: „...Ez az esemény kettős jellegű: a szabadságharcot és egyúttal az építést is ünnepeljük. ... Hogy a nagy magyar szabadságharc ünnepét itt Csepelen ünnepeljük először, az egyben jelképe is valaminek. Sokszor beszéltünk vörös Csepelről; most március 9-én lett Csepel igazán vörös, amikor megértette, hogy a magyar nép legfőbb érdeke: többet és jobban termelni, hogy gazdagabb, boldogabb és szabadabb legyen a magyarság...” (SZABAD NEMZET, 1948. MÁRCIUS 14.)

A Kossuth Lajos téri díszünnepségen március 15-én Rákosi Mátyás, a kommunista párt főtitkára volt a vezérszónok: „...A magyar nép útja egyenesbe fordult. Nekünk jutott az a történelmi feladat, hogy valóra váltsuk és beteljesítsük mindazt, amiért 1848 hősei Kossuthal, Petőfivel, Táncsicsal az élükön küzdöttek... A magyar népi demokrácia szerencséséjére

a nemzetközi helyzet ma gyökeresen más, mint 1848-ban volt... Most megvalósulhatott Kossuth legforróbb vágya: a testvériség magyar, szláv és román között. Ennek a testvériségnek jele az a kölcsönös segítségnyújtási szerződés, amelyet Moszkvában a szovjet nép nagy vezérének, Sztálin generalisszimuszának a jelenlétében aláírtunk. (Tomboló taps és lelkesedés.)" (SZABAD NÉP, 1948. MÁRCIUS 17.)

A következő években a helyzet fokozódik: „...Százket esztendővel 1848 márciusa után »van már hazánk, van mit védenünk«. És kell is védenünk. Vannak már »belső bitangok«: kémek, kulákok, klerikális reakciók, akik népköztársaságunk elleni gyűlöletükben minden gaztetre készek. Van még nemzetközi reakció, amely soha őrvölgöbben nem fenyegette a világ dolgozóinak életét és szabadságát, a kis országok függetlenségét. Világos után azt hitte a magyar nép, hogy Haynaunál kegyetlenebb hohéra nincs a nemzetközi reakciónak - Horthy, Szálasi, Hitler megmutatták, hogy tévedtünk. Az amerikai imperialisták Tito- és Rajk-féle banditái minden eddiginél szörnyűbb sorsot szántak népünknek...” (SZABAD NÉP, 1950. MÁRCIUS 15.)

1958. március 15-én a Nemzeti Múzeum előtt tartott ifjúsági nagygyűlésen Komócsin Zoltán mondott ünnepi beszédet. Az 1848-as forradalom eszméire, hőseire való hivatkozással árulónak és bitagnak nevezte az 1956-os forradalmárokat: „...Százöt év alatt sokszor meghamisították a 48-as eszméket, sokszor fölhasználták néparuló, megtévesztő célokra. De ami 1956 októberében történt, az minden előzőnek a felülmúlása. Az 1956 októberi ellenforradalom 1848-as jelmezben vette kezdetét. Valójában ugyanazt tették, mint a 48-as forradalom és szabadságharc árulói, az akkori »belső bitangok«. Az 56-os ellenforradalmárok ... a 48-as reakció folytatóiként léptek fel ... Az ellenforradalom erőinek megsemmisítéséért folytatott küzdelmünk harcot jelentett és jelent azért, hogy Kossuth, Petőfi és Táncsics zászlaja és eszméi újra tisztán, fényesen ragyogjanak.” (MAGYAR IFJÚSÁG, 1958. MÁRCIUS 14.)

1960-1990

Az 1960-as évek elején stílusváltás következett be. Kádár János új jelszava: „Aki nincs ellenünk, az velünk van”. Ez tükröződik az ünnepi beszédek tartalmában, hangnemében is. 1969-ben újabb manipulációval igyekeztek csökkenteni az 1848. március 15-ei forradalom szerepét: megszületik a Forradalmi Ifjúsági Napok, a három tavasz (1848. március 15., 1919. március 21. és 1945. április 4.) egymásra épülő ünneplésének gondolata. Az ünnepi szónokok beszédeikben a „hétköznapi forradalmiságát” hangsúlyozzák.

Az újabb Petőfi-évforduló évében, 1973-ban Kállai Gyula így beszélt: „A nép szeretetét, a helytállást most másként, legfőképp munkával, tanulással kell igazolnunk. Bizonyára akadnak, akik ezt nem érzik elég vonzónak,

nagyszerűnek és felemelőnek. Pedig a béke, az építés munkája - ha tetszik: romantikája - méltó leginkább az emberhez. Hatni, alkotni, gyarapítani - ez a mi legfőbb és legszentebb kötelességünk!” (NÉPSZABADSÁG, 1973. MÁRCIUS 16.)

A fiatalságot azonban egyre kevésbé elégitik ki a „kincstári” ünnepélyek. Másképp, a saját módján, a saját értékei szerint akar ünnepelni, s ezt a „forradalmi romantikát” a hatalom megengedhetetlennek tartja. Először 1973-ban ütlegelik a rendőrök a Petőfi-szobor környékén békésen gyülekező fiatalokat.

Az 1980-as években az ifjúság márciusi akciói a Petőfi- és a Bem-szobornál, a Batthyány-örökmécsesnél egyre gyakoribbak.

Az MSZMP Politikai Bizottsága 1987. december 15-ei határozata március 15-ét ismét nemzeti ünneppé nyilvánítja.

A frissen alakuló demokratikus szervezetek hívó szavára 1989-ban óriási tömeg vonult az utcára, hogy hitet tegyen a 48-as forradalom eszméi, a függetlenség és demokrácia mellett. Új erők jelentkeztek: „Sortűz nem dördült, vér nem folyt Pest utcáin. Egy pöccintés elég volt: felemelte szavát a nemzet, csak meglendültek az öklök s a korhadt rend kártyavárként omlott össze. Akiknek érdekük lett volna védeni a belülről szétrohadt társadalmi rendszert, azok is hallgattak. Korcs társadalomnak korcsok a vezetői, a hivatalnokai, lakásai. A hatalom urai reszketni méltóztattak, s ahogy tudták, mentették irhájukat. Az ostobák szipákoltak, a gazemberek összeharácsolt vagyunkjukat menekítették, az okosabbja tudta: törvénytelen, népellenes, hazug uralmuk véget ért. Legjobban még akkor járnak, ha báránybörbe bújnak és felajánlják szolgálataikat az új rendnek.” (SZIGETHY GÁBOR, FIDESZ HÍREK, 1989 MÁRCIUS)

Összeállította: MÁTHÉ PÁL

FEBRUÁR HAVI GYŰLEKEZETI ESEMÉNYEK

Február. 05: Az istentisztelet utáni ebédet készítette és adományozta Fejér Anna és István. Segített Fejér Hajnalka és Kádas Jutka.

Február. 12: Az istentisztelet utáni ebéd elkészítéséhez szükséges pénzt adományozta N.N., elkészítette Fejér Anna. Segített Fejér Hajnalka.

Február. 14: Valentine’s day alkalmából Jacqueline és Ted Körösy ünnepi vacsorát szervezett. A vacsorát elkészítette Megyesi Gizella, Vörös Ilona és Fövenyessy Katalin. A vacsora árából befolyt 890,00 \$-t a Körösy házaspár a templomnak ajándékozta. Köszönjük szépen nemes adományukat és az a vacsorát elkészítő asszonyok munkáját.

Február. 19: Az istentisztelet utáni ebédet készítette és adományozta Magyary Ilona és András.

Február. 25: A farsangi disznótoros vacsora készítette és adományozta Vörös Máté és Ilona, segített Kozák Imre. A toros káposztát készítette Fövenyessy Katalin, segített Megyesi Gizella. A tortát adományozta Magyary Ilona. A pogácsát készítették Magyary Ilona, Vörös Ilona. A ebédlőt díszítette és az asztalokra a virágokat adományozta Magyary Ilona. A pénztárt Rácz János kezelte, az italokat Magyary András szolgálta föl. Az élelmiszert Fövenyessy Katalin árulta. A mosogatásban és a hurka-kolbász sütésében segített Torma Veronika. Felszolgált és segédkezett Gabris Ágnes, Rácz Erzsébet és sokan mások. A Presbitérium reméli, hogy a megjelenteknek ízlett a vacsora, és szívből köszöni mindenki segítségét.

Február. 26: Az istentisztelet utáni ebédet készítette és adományozta Kádas Jutka. Segített Fejér Anna és Fejér Hajnalka.

FEBRUÁR HAVI ADOMÁNYOK

Marika G. Reisinger, adomány.....	\$ 100.00
Laszlo & Edith Dittert, adomány.....	\$ 50.00
Elvira M. Orly, adomány.....	\$ 50.00
Elvira M. Orly, Katanics George emlékére.....	\$ 50.00
Dr. Szabo Karoly & Magdolna, adomány.....	\$ 100.00
Margaret Gombos, adomány.....	\$ 20.00
Charles & Marta Moore, adomány.....	\$ 30.00
Laszlo & Gabriella Hegedus, adomány.....	\$ 100.00
Charles & Veronica Radnoty, adomány.....	\$ 20.00

Kádas Jutka 3 láda bort adományozott a lelkész beiktatása alkalmából. Az ebédlő asztalokra a szép zöld terítőket Gábris Ágnes adományozta. Boros Helga egy láda Egri Bikavért adományozott a Templom számára. Dittert Edith egy stainless fazekat adományozott a konyha számára. Virágh Gizella 50.00 \$-t adományozott a Nőegylet számára. Orly Elvira ügyvédnö közbenjárására az Egyház egy használt autó tulajdonába jutott, ami 1,600.00 \$-t adódott el. Ozsváth Mária a Templom mindennapi karbantartását, tisztántartását elősegítő ajándékokkal segíti Közösségünket.

A Presbitérium nagy szeretettel köszön minden adományt és segítséget. Az Úr Isten gazdag áldása legyen az adakozó testvéreinkkel!

FREE MAGYAR REFORMED CHURCH
MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ
San Franciscó és Környéke San Francisco & Vicinity
102 LAUREL STREET, REDWOOD CITY, CA 94063
(650) 365-1535

Pastor: Gábor Magyar-Köpe

Chief Elder: Karl Fövenyessy

Meghívó

A San Francisco és Környéke Magyar Református Egyház szeretettel hívja az öböl-környéki magyarságot az 1848 márc. 15-i magyar forradalom emlékére rendezett ünnepi előadásra.

Az ünnepségre az istentisztelet és ebéd után, vasárnap 2006. márc. 12-én, 14:00 órai kezdettel kerül sor.

Ünnepi szónok Kozák Imre.

Nívós kíséző műsorról gondoskodunk.

A rendezvény után szeretetvendégséget tartunk Egyházunk ebédlőjében.

Cím: 102 Laurel Street
Redwood City, CA 94063
Tel: (650) 365-1535